

Frekvence 1, a.s.; FREKVENCE 1/ Pressklub/Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR/18. 9. 2013– 25. 10. 2013

Usnesení přijatá dne 15. dubna 2014:

- Rada se seznámila se zjištěními analýzy předvolebního vysílání programu FREKVENCE 1 v období od 18. 9. 2013 do 25. 10. 2013.
- Rada pro rozhlasové a televizní vysílání v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.), v platném znění, dle § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, žádá provozovatele Frekvence 1, a.s. IČ: 49240226, sídlem Wenzigova 1872/4, Praha 2 PSČ 120 00, o podání vysvětlení, podle jakého klíče byli zváni konkrétní představitelé politických uskupení kandidujících ve volbách do PS PČR 2013 do jednotlivých vydání pořadu Pressklub (co určovalo pořadí, v němž byli v rámci pořadu prezentováni), který byl vysílán v období od 18. 9. 2013 do 25. 10. 2013 na programu FREKVENCE 1, resp. o vysvětlení, zda provozovatel pořad Pressklub v uvedeném období koncipoval jako předvolební. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 20 dní ode dne doručení výzvy.

Zpráva o výsledku analýzy předvolebního a volebního vysílání programu FREKVENCE 1

Provozovatel: Frekvence 1, a.s.

Program: FREKVENCE 1

Pořad: Pressklub

Datum vysílání: 18. září 2013–25. října 2013

Věc: Předčasné volby do Poslanecké sněmovny 2013 – monitoring a analýza předvolebního a volebního vysílání

Hlavní shrnutí

Analýza programu FREKVENCE 1 je součástí monitoringu, který mapoval předvolební vysílání vybraných provozovatelů v období předcházejícím předčasným volbám do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Základním smyslem monitoringu a analýzy předvolebního vysílání bylo ověřit korektnost informování v období bezprostředně předcházejícím volbám, tedy v období, které má přímý vliv na volební rozhodování občanů.

Předmětem této analýzy je pořad Pressklub vysíláný na programu FREKVENCE 1 v časovém rozmezí od 18. září 2013 do 25. října 2013 včetně.

Vzhledem k velkému množství materiálu se nejprve Úřad Rady rozhodl přizvat ke spolupráci některou z agentur specializujících se na mediální analýzy. Vybrána byla agentura Media Tenor, spol. s r.o., jež dostala za úkol zpracovat kvantitativně-kvalitativní analýzu předvolebního vysílání daného pořadu. Výsledná analýza společnosti Media Tenor však poskytla Úřadu Rady zejména kvantitativní údaje o předvolebním vysílání pozbývající některé zásadní informace o analyzovaném obsahu, zejména pak jeho širší kontexty. Z toho důvodu se následně Úřad Rady rozhodl vypracovat analýzu interní. Obě analýzy jsou součástí tohoto materiálu. Přičemž jejich hlavní zjištění jsou podobná.

Cílem interní analýzy bylo posoudit, jak pořad Pressklub naplňoval ve sledovaném období dikci zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění, zejména pak: § 31 odst. 2, dle kterého „provozovatel vysílání poskytuje objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů“ a § 31 odst. 3, který zdůrazňuje, že „provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivní a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.“ Analýza se tedy primárně zaměřila na naplňování kritéria vyváženosti, respektive proporcionálního zastoupení politických subjektů kandidujících do PS PČR z pohledu vybraných zpravodajských a publicistických pořadů odvysílaných v období od 18. 9. do 25. 10. 2013 v pořadu Pressklub, a to jednotlivě i v celku.

Hlavními kritérii při vyhodnocování dodržování zásad objektivního informování byly: vyváženost (tj. četnost zastoupení kandidujících subjektů v pořadu); nestrannost informování (tj. zejména nezaujatost moderátora); informační úplnost, konkrétnost, přesnost a korektnost.

Shrnutí monitoringu a analýzy předvolebního vysílání pořadu Pressklub

Shrneme-li hlavní zjištění analýzy předvolebního vysílání pořadu Pressklub, v rámci jednotlivých dílů analýza nezjistila žádné skutečnosti svědčící o porušení zákona č. 231/2001 Sb. Z celkového počtu 10 hostů pozvaných ve sledovaném období do pořadu jich 8 reprezentovalo určitou politickou stranu či hnutí kandidující do voleb do PS PČR 2013 (2x ČSSD, ODS, TOP 09, KSČM, ANO, SPOZ, Hlavu vzhůru).

Ze struktury politických hostů nebyl zřejmý klíč, dle kterého byli jednotliví představitelé kandidujících subjektů zváni ve sledovaném období do pořadu. Z toho důvodu doporučujeme Radě oslovit provozovatele vysílání, na základě jakých hledisek byli zváni představitelé stran, které kandidovaly do podzimních voleb do PS PČR, do pořadu. Nutno ale podotknout, že se jedná o pravidelně vysíláný pořad. Pořad nebyl v daném období prezentován jako vyloženě předvolební. Z toho důvodu je vhodné také požádat o podání vysvětlení dramaturgické koncepce pořadu v předvolebním období.

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.), v platném znění, dle § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, žádá provozovatele Frekvence 1, a.s. IČ: 49240226, sídlem Wenzigova 1872/4, Praha 2 PSČ 120 00, o podání vysvětlení, podle jakého klíče byli zváni konkrétní představitelé politických uskupení kandidujících ve volbách do PS PČR 2013 do jednotlivých vydání pořadu Pressklub (co určovalo pořadí, v němž byli v rámci pořadu prezentováni), který byl vysílán v období od 18. 9. 2013 do 25. 10. 2013 na programu FREKVENCE 1, resp. o vysvětlení, zda provozovatel pořad Pressklub v uvedeném období koncipoval jako předvolební. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 20 dní ode dne doručení výzvy.

Analýza předvolebního vysílání pořadu Pressklub

Provozovatel: Frekvence 1, a.s.

Program: FREKVENCE 1

Pořad: Pressklub

Datum vysílání: 18. září 2013–25. října 2013

Předmět analýzy:

Předmětem tohoto dokumentu je shrnutí základních zjištění kvantitativně-kvalitativní mediální analýzy předvolebního vysílání pořadu „Pressklub“ vysílaného na programu FREKVENCE 1 v období od 18. září 2013 do 25. října 2013.

Hlavním cílem monitoringu a analýzy bylo především zjistit, jak ve sledovaném období daný pořad naplňoval dikci zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění, zejména pak zda nedošlo k porušení ustanovení:

- § 31 odst. 2, dle kterého „provozovatel vysílání poskytuje objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů“.
- § 31 odst. 3, který zdůrazňuje, že „provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivní a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.“

Analýza se tak primárně zaměřila na naplňování kritéria vyváženosti, respektive proporcionálního zastoupení politických subjektů kandidujících do PS PČR, z pohledu analyzovaného pořadu odvysílaného ve sledovaném období. Pozornost byla věnována sledování kritérií objektivní a vyváženosti jak v rámci jednotlivých dílů pořadu, tak v rámci pořadu jako celku.

Ke sledování či „měření“ objektivní a vyváženosti jsme si stanovili tzv. indikátory objektivní a vyváženosti, kterými byly:

- indikátor četnosti zastoupení kandidujících subjektů v pořadu
- indikátor rozmanitosti subjektů, témat, postojů, názorových proudů v pořadu
- indikátor četnosti hodnotících soudů či charakteru výpovědí o subjektech (konfrontační, negativní, pozitivní)
- indikátor přesnosti a věcné správnosti informací
- indikátor transparentnosti citovaných zdrojů informací

K dosažení cílů analýzy a zodpovězení výše zmíněných otázek jsme využili kvantitativně-kvalitativní obsahovou analýzu.

Základní popis vysílání pořadu Pressklub ve sledovaném období

Na internetových stránkách programu FREKVENCE 1 je pořad představen slovy: „Otázky, na které má veřejnost právo znát odpovědi. To je Pressklub – prestižní diskuzní pořad Frekvence 1 s moderátorem Lubošem Xaverem Veselým. V jeho horkém křesle se střídají politici, manažeři a podnikatelé s dalšími hosty, kteří patří k těm nejzajímavějším ze svého oboru“. Pořad Pressklub je vysílán každý pátek od 18:30 do 19:00, v sobotu a neděli vždy od 17:00 do 17:30 hodin. Moderátorem je Luboš Xaver Veselý. Průměrná délka pořadu je cca 28 minut.

Ve sledovaném období bylo na programu FREKVENCE 1 odvysíláno celkem 10 dílů pořadu Pressklub, přičemž do každého dílu byl pozván vždy jeden host. Celkem se tak ve sledovaném období vystřídal 10 hostů. Jak ukazuje tabulka 1, ve sledovaném čase nebyli hosty pouze politici. Tabulka 1 zaznamenává všechny hosty, přičemž tučně zvýrazněné jsou osobnosti reprezentující určitou politickou stranu či hnutí. Předmětem monitoringu bylo všech 10 dílů. Následně jsme jako relevantní pro analýzu určili pouze ty díly, ve kterých byli hosty politici. A to z toho důvodu, že ve dvou dílech byla probírána jiná témata, nereflektující žádným způsobem blížící se volby ani politiku obecně.

Tab. 1: Přehled hostů pořadu Pressklub

datum	host	specifikace hosta
21. 9. 2013	Jaromír Gajdáček	prezident Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra
22. 9. 2013	Vojtěch Filip	KSČM
28. 9. 2013	Jana Bobošíková	Hlavu vzhůru
29. 9. 2013	Michal Hašek	ČSSD
5. 10. 2013	Vladimír Kruliš	SPOZ
6. 10. 2013	Andrej Babiš	ANO
12. 10. 2013	Jan Stejskal	redaktor České tiskové kanceláře
13. 10. 2013	Petr Bendl	ODS
19. 10. 2013	Miroslav Kalousek	TOP 09
20. 10. 2013	Bohuslav Sobotka	ČSSD

Přehled relevantních dílů pořadu Pressklub:

22. 9. 2013

host pořadu: **Vojtěch Filip (KSČM)**

témata pořadu: volební preference strany KSČM, odhad výsledků voleb, povolební vyjednávání, sestavování vládní koalice, eventuality KSČM ve vládě, situace v OKD, otázka, jaký má host pohled na kauzu OKD a zda by strana KSČM měla recept na řešení této situace, otevřený program strany KSČM – vysvětlení, zákon o obecném referendu navrhovaný stranou KSČM, důvody absence politického skandálu strany (okrajově připomenuty kauzy kolem M. Grebeníčka, J. Dolejše, M. Ransdorfa), komunistická ideologie. Celkem 91 výpovědí moderátora, z toho 72 neutrálních otázek, 15 konfrontačních a 4x moderace.

Monitoring a analýza pořadu neodhalila skutečnosti svědčící o porušení zákona.

28. 9. 2013

host pořadu: **Jana Bobošíková (Hlavu vzhůru)**

témata pořadu: volební preference bloku HV, absence výrazných osobností bloku HV (krom J. Bobošíkové), podpora Václava Klause, důvody ne kandidatury V. Klause za blok HV, předčasné volby, pád vlády P. Nečase, důvody pádu vlády dle J. Bobošíkové, povolební vyjednávání – sestavování vlády (s kým ano, s kým ne), programové priority bloku HV (snížení státního dluhu, výše DPH), zrušení některých úřadů dle programu bloku HV, reflexe výroku A. Babiše o řízení státu jako firmy, kauza OKD, situace v České televizi.

Celkem 45 výpovědí moderátora, z toho 33 neutrálních otázek, 8 konfrontačních a 4x moderace.

Monitoring a analýza pořadu neodhalila skutečnosti svědčící o porušení zákona.

29. 9. 2013

host pořadu: **Michal Hašek (ČSSD)**

témata pořadu: návštěva prezidenta Jihomoravského kraje, vztah M. Haška a prezidenta, volební preference ČSSD, kdo na post premiéra? – B. Sobotka vs. M. Hašek, programové priority ČSSD, povolební jednání, eventuální koaliční partneři, reflexe strany KDU-ČSL a jeho předsedy P. Bělobrádka, reflexe nových stran (ANO, Úsvit), kauza OKD.

Celkem 39 výpovědí moderátora, z toho 31 neutrálních otázek, 4 konfrontační a 4x moderace.

Monitoring a analýza pořadu neodhalila skutečnosti svědčící o porušení zákona.

5. 10. 2013

host pořadu: **Vladimír Kruliš (SPOZ)**

témata pořadu: osoba M. Šloufa, jeho postavení ve straně, volební preference SPOZ, vztah hosta s prezidentem M. Zemanem, reflexe jednání prezidenta, jmenování premiéra – B. Sobotka vs. M. Hašek, lídři strany SPOZ, programové priority hosta (zákon o prokázání původu příjmů a majetku), povolební vyjednávání, potenciální koaliční partneři, reflexe nově vzniklých stran, osobní život V. Kruliše, bývalý vztah V. Kruliše s K. Zemanovou.

Celkem 77 výpovědí moderátora, z toho 65 neutrálních otázek, 6 konfrontačních a 6x moderace.

Monitoring a analýza pořadu neodhalila skutečnosti svědčící o porušení zákona.

6. 10. 2013

host pořadu: **Andrej Babiš (ANO)**

témata pořadu: politika vs. firma, volební preference hnutí ANO, předvolební kampaň, programové priority hnutí ANO, povolební vyjednávání, sestavování vlády, otázka, na která ministerstva by si hnutí „trouflo“, reflexe odmítnutí TOP 09 a ODS utvořit s hnutím ANO koalici, převzetí mediálního domu Mafra, mediální poradci A. Babiše, reflexe chování médií vůči hnutí ANO.

Celkem 54 výpovědí moderátora, z toho 46 neutrálních otázek, 3 konfrontační a 5x moderace. Monitoring a analýza pořadu neodhalila skutečnosti svědčící o porušení zákona.

13. 10. 2013

host pořadu: **Petr Bendl (ODS)**

témata pořadu: volební preference strany ODS, situace uvnitř strany ODS, postoj V. Klause vůči ODS, povolební vyjednávání (vymezení se proti hnutí ANO), reflexe osoby A. Babiše (otázka, zda by se mohlo něco stát, dostal-li by se např. k resortu zemědělství), kauza

Nagyová, úspěchy a neúspěchy strany ODS v minulém vládním období, volební priority strany ODS (nezaměstnanost), kvalita potravin, reflexe působení P. Bendla na postu hejtmána Středočeského kraje v minulosti, záliba P. Bendla ve hře na kytaru.

Celkem výpovědí 49 moderátora, z toho 44 neutrálních otázek a 5x moderace. Absence konfrontačních otázek byla vyvážena tematickou agendou reflektující i nelichotivé skutečnosti spojené se stranou ODS. Monitoring a analýza pořadu neodhalila skutečnosti svědčící o porušení zákona.

19. 10. 2013

host pořadu: **Miroslav Kalousek (TOP 09)**

témata pořadu: volební preference strany TOP 09, úspěchy a neúspěchy strany TOP 09 v minulém vládním období, pád vlády P. Nečase (důvody), kauza Mostecká uhelná, kauza Nagyová, volební priority TOP 09, reflexe osoby A. Babiše, povolební vyjednávání, otázka koaličních partnerů.

Celkem výpovědí 37 moderátora, z toho 28 neutrálních otázek, 4 konfrontační a 5x moderace.

Monitoring a analýza pořadu neodhalila skutečnosti svědčící o porušení zákona.

20. 10. 2013

host pořadu: **Bohuslav Sobotka (ČSSD)**

témata pořadu: povolební vyjednávání, reflexe nových malých stran, eventuality koalice ČSSD a hnutí ANO (Úsvitu), kauza Mostecká uhelná, kauza OKD, vymezení se proti malým politickým subjektům i proti ODS, TOP 09, reflexe KDU-ČSL, reflexe snížení státního schodku, program strany týkající se daňové politiky, problém nezaměstnanosti, reflexe eventuality B. Sobotka-premiér, volební kampaň, reflexe politického hnutí Úsvitu přímé demokracie Tomia Okamury.

Celkem 66 výpovědí moderátora, z toho 60 neutrálních otázek, 2 konfrontační a 4x moderace. Monitoring a analýza pořadu neodhalila skutečnosti svědčící o porušení zákona.

Shrnutí monitoringu a analýzy předvolebního vysílání pořadu Pressklub

Shrneme-li hlavní zjištění analýzy předvolebního vysílání pořadu Pressklub, v rámci jednotlivých dílů analýza nezjistila žádné skutečnosti svědčící o porušení zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

Z celkem 10 hostů pozvaných ve sledovaném období do pořadu jich 8 reprezentovalo určitou politickou stranu či hnutí. Obsah i forma diskuzí byly u všech dílů pořadu obdobné. Moderátor kladl hostům otázky převážně s neutrální valencí, hosté se ale rovněž nevyhnuli otázkám zvýznamňujícím negativní či nelichotivé skutečnosti o straně, kterou reprezentují. Tematická agenda diskuzí byla napříč všemi díly podobná. Hlavními tematickými okruhy byly: volební preference stran, programové priority stran, povolební jednání (koaliční partneři). Z aktuálních témat vybral moderátor kauzu OKD a kauzu Mostecká uhelná, ve dvou případech byla zmíněna také kauza D. Ratha. Každá diskuze zahrnovala téma specifické pro daného hosta (či stranu, kterou reprezentoval). V případě stran minulé vládní koalice to byly dotazy reflektující úspěchy/neúspěchy stran v tomto období, kauza Nagyová, kauza trafik. V případě A. Babiše pak otázka propojení byznysu (příp. médií) a politiky. U B. Sobotky kauza privatizace OKD, kauza Mostecká uhelná, v případě M. Haška jeho vztah s M. Zemanem, v případě zástupce strany KSČM odkaz na minulý vládní režim apod.

Moderátor se tedy poměrně snažil přistupovat k jednotlivým hostům vyváženě, neklást jednomu otázku pouze diskreditační, druhému protěžující.

Podíváme-li se na obecnou strukturu hostů-zástupců politických subjektů, vidíme, že byli pozváni reprezentanti těchto subjektů:

- **2x ČSSD**
- **1x KSČM**
- **1x TOP 09**
- **1x ODS**
- **1x ANO**
- **1x SPOZ**
- **1x Hlavu vzhůru**

Předvolební průzkumy preferencí předpovídaly největší šance vstupu do PS těmto subjektům: **ČSSD, KSČM, ANO, TOP 09, ODS, SPOZ, KDU-ČSL, Úsvitu přímé demokracie.** Tučně jsou zvýrazněny subjekty, které v pořadí dostaly ve sledovaném období prostor. Období, které sledujeme, je vymezeno uměle a zákon nestanovuje, že přesně v tomto období musí dostat prostor všechny kandidující subjekty mající šance ve volbách uspět. Proto jsme se zaměřili na to, kteří politici byli do pořadí pozváni od doby rozpuštění tehdejší Poslanecké sněmovny dne 28. srpna 2013 (podpisem prezidenta).

Tab. 2: Přehled politiků pozvaných v období 28. 8. 2013–18. 9. 2013 do pořadu Pressklub

datum	host	specifikace hosta
1. 9. 2013	Milan Chovanec	ČSSD
8. 9. 2013	Pavel Bělobrádek	KDU-ČSL
14. 9. 2013	Tomáš Chalupa	ODS
15. 9. 2013	Martin Stropnický	ANO

Vezmeme-li v potaz i tato data, vypadala by obecná struktura politických stran, jež zastupovali jednotliví hosté následovně.

- **3x ČSSD**
- **2x ODS**
- **2x ANO**
- **1x KSČM**
- **1x TOP 09**
- **1x SPOZ**
- **1x KDU-ČSL**
- **1x Hlavu vzhůru**

Vidíme tedy, že provozovatel vysílání pozval v tomto období zástupce všech stran, které měly dle volebních modelů reálnou šanci překročit 5% hranici nutnou pro vstup do Poslanecké sněmovny. Výjimkou byl volební blok Hlavu vzhůru, kterému předvolební průzkumy predikovaly cca 3% šance. V souvislosti s přítomností předsedkyně tohoto bloku J. Bobošíkové v pořadí bychom proto mohli chtít po provozovateli vysílání vysvětlení, z jakých důvodů byla pozvána právě J. Bobošíková za Hlavu vzhůru, a ne zástupci jiných politických subjektů s podobnými predikovanými volebními preferencemi jako např. Strana zelených, Strana svobodných občanů, Česká pirátská strana, či dokonce s preferencemi vyššími např.

hnutí Úsvit přímé demokracie, které mělo v některých modelech podobná či dokonce vyšší procenta než strana KDU-ČSL.

S ohledem na tyto nejasnosti doporučujeme Radě oslovit provozovatele vysílání, na základě jakých hledisek byli zváni představitelé stran, které kandidovaly do podzimních voleb do PS PČR, do pořadu. Jak bylo v úvodu řečeno, jedná o pravidelně vysílání pořad. Pořad nebyl v daném období prezentován jako vyloženě předvolební. Z toho důvodu je možné také požádat o podání vysvětlení dramaturgické koncepce pořadu v předvolebním období.

RRTV: analytický report k vysílání pořadu Pressklub Frekvence 1

18. září – 26. října 2013 (do ukončení voleb)

PRESSKLUB

- Ve sledovaném předvolebním období bylo odvysíláno 8 dílů diskuzního pořadu Pressklub s politickými hosty. Jediným moderátorem byl Luboš Xaver Veselý, který byl v odkazování na externí zdroje velmi nepřesný (32% transparentnost) ([snímek 3](#)).
- Klíč k výběru hostů nebyl uveřejněn, ale zároveň nebylo uvedeno, že by se jednalo o speciální předvolební vysílání.
- Ze stran účastných v bývalé Poslanecké sněmovně se ve vysílání objevili dvakrát zástupci ČSSD, a po jedné účasti měli KSČM, ODS, TOP 09. Ze stran, které nově usilují o vstup do PS byli pozváni zástupci hnutí ANO, volebního bloku Hlavu vzhůru a zástupce SPOZ ([snímek 3](#)).
- Nejčastějším tématem byla případná povolební situace a téměř každého hosta se moderátor ptal na názor na hnutí ANO ([snímek 4](#)).
- V pořadu se objevilo relativně málo konfrontací. Nejkonfrontačnější byl moderátor k Janě Bobošíkové (Hlavu vzhůru) a k Vojtěchu Filipovi (KSČM). Oba je konfrontoval s personálními stránkami jejich politických subjektů. K zástupci KSČM však vnesl i dvě repliky vsřícné ([snímek 5](#)).
- V přátelském duchu se nesla diskuze s Andrejem Babišem (ANO) a s Petrem Bendlem (ODS), ke kterým byl Luboš Xaver Veselý minimálně konfrontační ([snímek 5](#)).

KONFRONTACE NÁLEŽŮ S USTANOVENÍM § 31 ODS. 2 A 3 ZÁKONA Č. 231/2001 SB.

V pořadu nebylo explicitně řečeno, že se jedná o předvolební speciální vysílání relace, nicméně, v souvislosti se zněním zákona č. 231/2001 Sb. je k zamyšlení moderátorova nízká míra transparentnosti v odkazování na externí zdroje ve sledovaných osmi vydáních pořadu s politickými diskutéry. Moderátor byl přesný pouze z 32 % (koeficient výpočtu míry přesnosti je uveden na [stranách 8 a 9](#)), což ukazuje na možné narušení Westerståhlova kritéria *pravdivosti a faktické správnosti*, jako jednoho ze znaků konceptu objektivity (Westerståhl in McQuail, 2002: 172 – 174). Příklad takových netransparentních promluv moderátora je uveden na [snímku 3](#). K objektivitě a vyváženosti média jako celku se vzhledem k absenci dalších pořadů v analýze nelze vyjádřit.

Přehled hostů pořadu a transparentnost moderátora Luboše X. Veselého v odkazování na externí zdroje

Datum	Host	Kandidát	Transparentnost	Počet odkazů na externí zdroje	Z toho počet netransparentních promluv
22. 9. 2013	Vojtěch Filip	KSČM	30 %	3	2
28. 9. 2013	Jana Bobošíková	Hlavu vzhůru	68 %	4	1
29. 9. 2013	Michal Hašek	ČSSD	38 %	5	3
5. 10. 2013	Vladimír Kruliš	SPOZ	36 %	5	3
6. 10. 2013	Andrej Babiš	ANO	30 %	3	2
13. 10. 2013	Petr Bendl	ODS	28 %	5	3
19. 10. 2013	Miroslav Kalousek	TOP 09	0 %	1	1
20. 10. 2013	Bohuslav Sobotka	ČSSD	0 %	4	4

vážený průměr: **32 %**

Příklady netransparentních promluv moderátora ve vysílání 20. 10. 2013 (minuta vysílání):

0:25 – „Před pár dny se v médiích objevila jakási zpráva...“

2:14 – „... a podle průzkumu to není nemožné...“ (pozn. nebylo uvedeno z jakého průzkumu moderátor čerpal)

6:49 – „... když některá média zdůrazňují...“

13:59 – „Jsem to včera někde četl.“

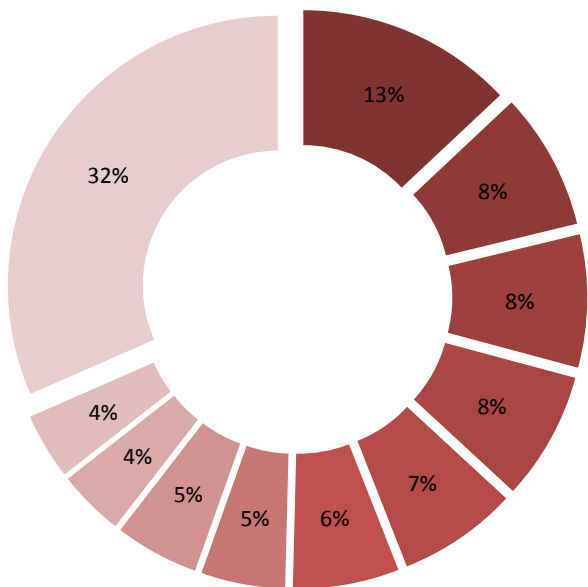
Poznámka: Pravidla pro výběr hostů diskuzního pořadu **Pressklub** pravděpodobně nebyla na webových stránkách Frekvence 1 zveřejněna. <http://www.frekvence1.cz/pub/cs/lide-show/porady-v-radiu/pressklub-6.html>. V kompetenci Media Tenoru není posoudit, nakolik je pro komerční médium povinností výběrový klíč zveřejňovat.

TIP: Metodika k výpočtu koeficientu transparentnosti je vysvětlena na [snímku 8.](#)

Diskuzní pořad Pressklub se vysílá v pátek od 18:30 do 19:00, sobotu a neděli vždy od 17.00 do 17.30 hodin. Jeho jediným moderátorem je Luboš Xaver Veselý. Nebylo zde explicitně řečeno, že by se jednalo o speciální předvolební vysílání. Ze stran účastných v bývalé Poslanecké sněmovně se ve vysílání objevili dvakrát zástupci ČSSD, a po jedné účasti měli KSČM, ODS, TOP 09. Ze stran, které nově usilují o vstup do PS byli pozváni zástupci hnutí ANO, volebního bloku Hlavu vzhůru a zástupce SPOZ.

Moderátorovy odkazy na externí zdroje v promluvách byly velmi nepřesné. Průměrně citoval pouze s 32% transparentností. Jeho časté citace byly: „v médiích se objevilo“, „zaslechl jsem“ nebo „někde jsem to četl“. Luboš Xaver Veselý často odkazoval na volební preference jednotlivých stran bez uvedení zdroje.

Tematizace promluv moderátora

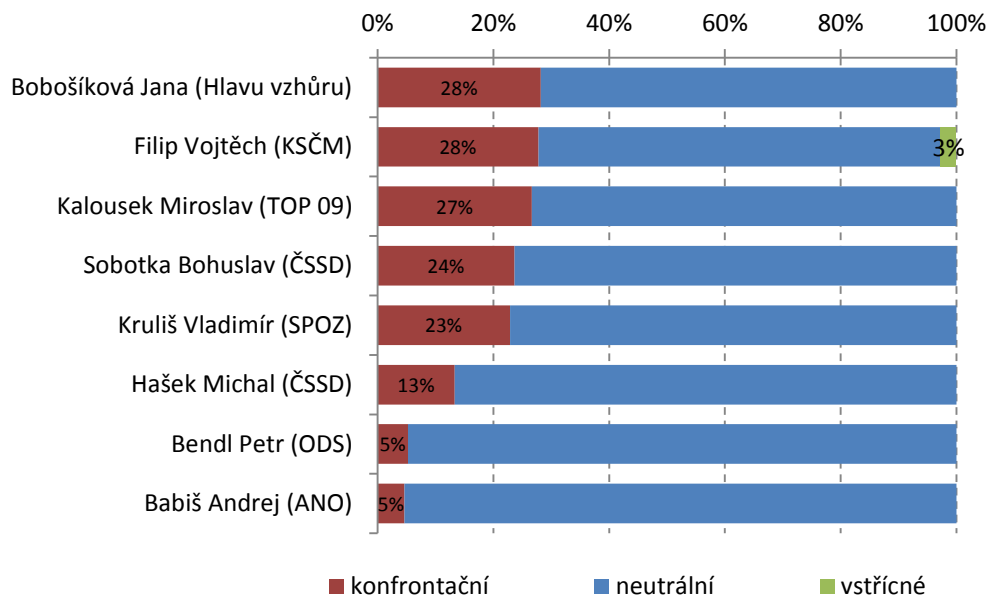

- povolební situace
- ANO (program, lidé ...)
- prezident (práce ...)
- KSČM (program, lidé ...)
- těžba, hornictví
- ODS (program, lidé ...)
- předvolební kampaně
- SPOZ (program, lidé ...)
- státní rozpočet
- volební preference, průzkumy oblíbenosti
- ostatní

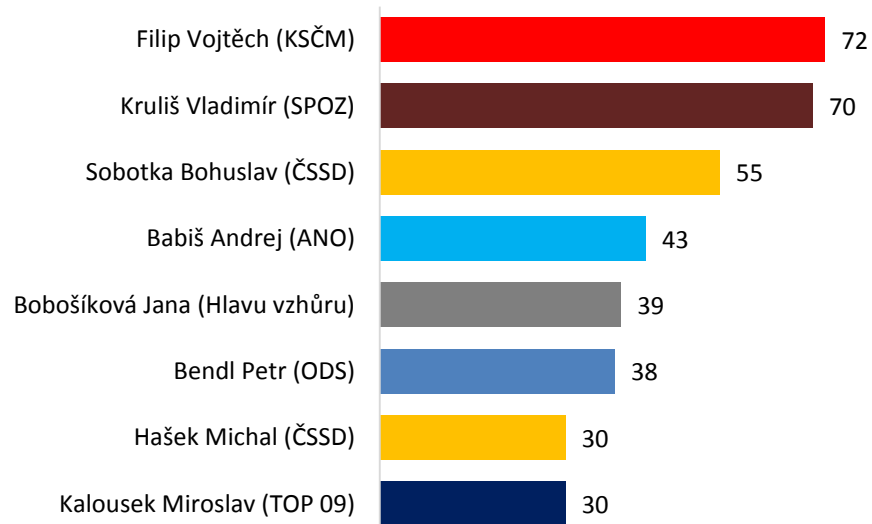
Nejčastěji diskutovaným tématem v Pressklubu byla možná povolební situace, jak by se mohly utvářet koalice a jak by se vedla povolební vyjednávání. Téměř každého hosta se moderátor ptal na názor na hnutí ANO, respektive na jeho lídra Andreje Babiše. Nejvíce replik k tématu *prezident* padlo se zástupcem SPOZ Vladimírem Krulišem, kdy se probíral jejich osobní vztah přes Zemanovu dceru Kateřinu, se kterou měl Kruliš známost. Oblíbeným moderátorovým tématem byla i *těžba, hornictví*, když se hostů tázal na názor ohledně řešení situace okolo Dolu Paskov.

Konfrontačnost promluv moderátora k hostům

Počet promluv moderátora k hostům

Pořad Pressklub působí spíše jako lifestylový diskuzní pořad, proto je moderátor k hostům méně konfrontační. K Vojtěchu Filipovi (KSČM) vznesl dokonce i dvě vstřícné repliky, když mu složil kompliment, že je inteligentní a že si s ním rád povídá, přesto byl k němu moderátor i konfrontační v personálních otázkách strany KSČM, zdali někdo z členů nemá nějaký skandál a kdo by případně mohl mít. K Janě Bobošíkové (Hlavu vzhůru) vznášel konfrontační repliky v souvislosti s podporou Václava Klause jejímu volebnímu bloku. Naopak téměř nekonfrontační byl k Andreji Babišovi (ANO) a k Petru Bendlovi (ODS), kdy se diskuze vedly v přátelském duchu.

TIP: Metodika k výpočtu koeficientu konfrontačnosti je vysvětlena na [snímku 7](#).

Nejvyšší počet promluv vyslovil moderátor k zástupci KSČM Vojtěchu Filipovi. Zpřesňující repliky byly vztaženy především ke straně a k jejím členům, když moderátor hledal hypotetické skandály. Tentýž typ promluv směřoval i k Vladimíru Krulišovi (SPOZ), když se zajímal o jeho vztah s Kateřinou Zemanovou. Menší počet replik kladl moderátor Miroslavu Kalouskovi (TOP 09), což bylo dáno politikovými silnými rétorickými schopnostmi a také k Michalu Haškovi (ČSSD), se kterým si tykal a nevstupoval mu tolik do řeči.

Báze - představuje počet výpovědí/příspěvků, které byly zahrnuty do analýzy. Číslo v bázi se nemusí vždy shodovat se součtem hodnot uvedených v grafu, prezentuje-li například pouze nejvýznamnější výsledky – prvních 10 nejčtenějších tematických aspektů, nejčastější komentáře vyjadřující se k určitému subjektu atd.

Hlavní téma - obsahový aspekt, kterého se převážná část příspěvku týkala. V rámci každého příspěvku se tak stanovuje právě jedno hlavní téma, může však v něm být zmiňováno více různých tematických aspektů, tzv. výpovědí. Témata, která jsou příspěvkům a výpovědím přiřazována, vybírá analytik z předem definovaného seznamu, jenž obsahuje cca 700 různých položek.

Kontext - určuje, zda je subjekt představen v pozitivním či negativním světle v závislosti na širších souvislostech (neurčuje tedy, jak je subjekt explicitně hodnocen, ale jakou povahu mají skutečnosti, s nimiž je spojován). Hovoříme o skrytém hodnocení, protože kontext má významný vliv na formování příznivého, či nepříznivého obrazu sledovaného subjektu.

Příspěvek - článek, ucelený televizní nebo rozhlasový příspěvek. Kvantitativní analýza klasifikuje nový příspěvek pokaždé, změní-li se jeho autor. Standardizovaná kvalitativní analýza klasifikuje čtenou zprávu a následnou reportáž jako jediný příspěvek.

Původce výpovědi - rozpoznatelný nositel hodnocení sledovaného subjektu. Může jím být subjekt sám (vyjadřuje-li se například politik k vlastní osobě), zástupce hospodářské sféry hodnotící podnik, pracovníci PR oddělení, novinář hodnotící daný subjekt ve vlastním názorovém článku atd.

Subjekt - předmět, k němuž se sledovaná informace vztahuje. Může jím být podnik, politická strana, osoba, město, organizace atd.

Tematizace - jeden ze základních aspektů výpovědi. Klasifikuje obsah (postoj, činnost), s nímž je subjekt ve výpovědi spojován. V rámci jednoho příspěvku tak může být kódováno - v závislosti na tematické různorodosti jednotlivých výpovědí - více tematizací. V případě analyzování zpravodajství o politických stranách jsou detailní tematické aspekty výpovědi seskupovány do specifických obecnějších kategorií v následujících oblastech: politické postoje: program, faktické programové kroky, věcná témata (školství, daňová politika, zdravotnictví...); osobní témata: oblíbenost, preference, jmenování či odvolání z funkcí, zvolení (i na post prezidenta); mezistranická agenda: vztahy s koaličními partnery a politickými oponenty; vnitrostranická agenda: stranické spory, obsazování vrcholných orgánů, personální politika, nominace volebních lídrů atd.

Transparentnost - analýza transparentnosti klasifikuje, zda jsou přesně označeny zdroje, ze kterých byly převzaty informace. V případě že nikoli, důvěryhodnost obsahu příspěvku je nižší. Netransparentnost může být v některých případech způsobena řadou vnějších, okolnostních faktorů (tzv. **funkční** netransparentnost), její závažnost je nižší. V případě, že užití netransparentnosti není vysvětlitelné (např. subjekt si nepřál být jmenován), nebo se dotýká závažných skutečností (obvinění apod.), hovoříme o netransparentnosti **faktické**. Její závažnost je vysoká.

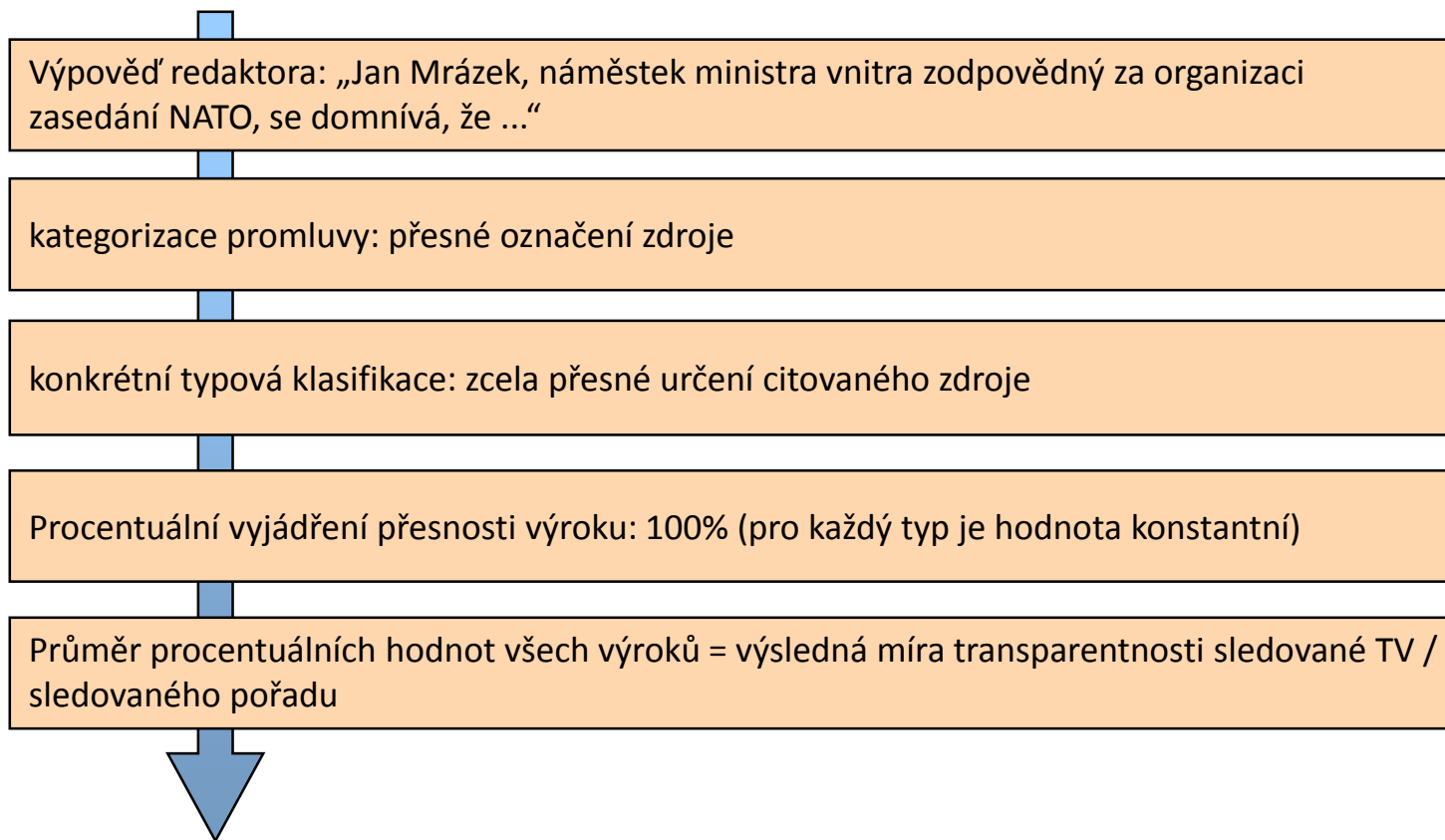
Výpověď - segment informace, v němž je citován nebo popisován sledovaný subjekt. Výpověď je tak definována určitým subjektem, tendencí a kontextem jeho hodnocení, tematizací a původcem výpovědi. Změna kteréhokoliv z těchto aspektů signalizuje zápis nové výpovědi. V jedné větě tedy může být obsaženo více výpovědí, stejně jako se více vět může skládat z výpovědi jediné.

Typ promluvy	Hodnota	Příklad:
doplňovací	neutrální	"Jakou částku jste vyčlenili na bezpečnostní opatření?"
zjišťovací kladná/shodná	neutrální	"Budou učebnice bezplatné i příští rok?"
zjišťovací záporná/neshodná	konfrontační	"Není to spíš naopak?"
destruktivní	konfrontační	"... relativně inteligentní manžel, se kterým prožívá božský sex ... své pipiny, které ji nemohou ohrozit ..."
tvrzení	neutrální	"Je známo, že v Číně nejsou respektována lidská práva."
moderace	neutrální	"Dovolte, abych vás přerušil. Budeme muset přejít k dalšímu tématu."
alternativní	neutrální	"Jste pro registrované partnerství, nebo pro ně ve Sněmovně ruku nezvednete?"
zpřesňující otázka	neutrální	"Vy pořád mluvíte obecně. Můžete říct nějaká konkrétní jména?"
oprava vl. promluvy	neutrální	"Ano, máte pravdu. Nejedná se o Radu Evropy, ale o Evropský parlament."
oprava hosta	neutrální	"Nikoli deset milionů, myslel jste deset tisíc zaměstnanců."
obhajoba vl. promluvy	neutrální	"Myslím, že ta otázka tady má své místo."
vysvětlení vl. promluvy	neutrální	"Chtěl jsem tím jen upozornit na fakt, že menšinám je věnována malá pozornost."
ujišťovací promluva	neutrální	"Vaši poslanci jsou proti, je to tak?"
modální shodná	neutrální	"Proč se v televizi objevuje násilí?"; "Jak je možné, že Romové nesmějí vycestovat?"
modální neshodná	konfrontační	"Proč se nedohodnete?"
pochybová/podivová	konfrontační	"Jak je možné, že vláda dosud vládne, když jste s ní tak nespokojeni?"
výzva, napomenutí	neutrální	"Neuhýbejte před mou otázkou!"
omluva hostu	neutrální	"Já se vám teď musím omluvit za to, že jsem mystifikoval ..."
způsobová/důvodová	neutrální	"Jak předejít mezinárodnímu konfliktu?"
otázka po vysvětlení	neutrální	"Co to znamená parametrické nastavení?"
vymiňovací	konfrontační	"Uznejte přece, že zbraně by z vrtulníků padat neměly."
interpretace hosta	neutrální	"Pokud tomu dobře rozumím, pak současně státní dotace železnici považujete za nevyhovující."
konfrontační jiná	konfrontační	(klasifikována např. neobvyklou intonací atp.)
humor, zlehčení	konfrontační	"Když mluvíte o akupunktuře, jakoby mě píchaly desítky jehliček."
námítka	konfrontační	"Nicméně ..."; "Ale před chvílí jste říkal ..."
vstřícná	vstřícná	"Byl jsem ve vojenské nemocnici. Viděl jsem tam vaši vizitku a slyšel jsem na vás jen samou chválu. Myslím na vaše lékařské umění."

Analýza transparentnosti se zaměřuje na určení míry přesnosti v označování externích zdrojů informací

Transparentnost je klasifikována v průvodním redakčním slovu. Nejsou tedy analyzovány přímé výpovědi osob prezentovaných vizuálně nebo audiálně, které jsou v drtivé většině nerozporné, tj. transparentní.

Klasifikace výroků odkazujících na externí zdroje informací

Kategorie	Detailní typologie výroků	Přesnost v %	Příklady
Přesné	zcela přesné určení citovaného zdroje	100%	Typ 1: jméno + médium přenosu informace + datum zveřejnění + v případě méně známých osobností i funkce: "Václav Havel prohlásil v nedělním rozhovoru pro Čro 1 Radiožurnál ...". Typ 2: jméno + funkce + kontextová informace: "Jan Mrázek, náměstek ministra vnitra zodpovědný za organizaci zasedání NATO, uvedl, že ..."
	shoda obecného určení zdroje s obrazem konkrétních zdrojů	100%	zejména v obrazových příspěvcích zpravodajství, např. výpovědi neoznačených lidí v anketě
	obecné určení konkrétního citovaného zdroje	90%	"Podle Stanislava Grosse byl zásah adekvátní."; "Ekonom Jan Sýkora kritizuje ČNB, že nevyhodnocuje adekvátně hospodářskou situaci ..."
	iniciační věty s alespoň dvěma následnými zdroji	90%	"Právníci se domnívají, že harmonizace legislativy bude obtížnější ..." ... následují výpověď alespoň dvou konkrétních právníků
	potvrzená verifikace netransparentního výroku	90%	Respondent potvrzuje pravdivost tvrzení, které bylo převzato z nedostatečně označeného zdroje. Př.: redaktor: "Prý vám není dobře.", respondent: "Ano, mám horečku."
Ambivalentní	iniciační věty s jedním konkrétním následným zdrojem	60%	"Podle některých poslanců nepřinese novela nic dobrého." ... následuje výpověď jednoho poslance
	sklon ke zobecnění/přehlednosti	50%	"Podle odpůrců není možné takto paušalizovat ..."; "... ozývají se hlasy napříč politickým spektrem ..."; "... jiní zase říkají, že cena práce je u nás nízká ..."; "... v médiích se objevila informace ..."; "... podle průzkumů veřejného mínění ..."
	specializovaná skupina autorů	50%	označení specializované skupiny autorů, ale žádný konkrétní představitel. "Podle právníků ..."; "Ekonomové se na počínání ČNB dívají s rozpaky."; "Mediální odborníci říkají, že ..."
	neurčený zdroj konkrétní výpovědi	50%	"Ráno jsem v novinách viděl fotografii ..."; "Mám takový materiál a v něm se píše, že ..."
Nepřesné	nepřespecifikovaný zdroj informací	0%	"prý", "údajně", "proslýchá se", "prosakuje informace", "v kuloárech se šušká", "mluví se o tom", "občas bývá slyšet"
	nepotvrzená verifikace netransparentního výroku	0%	Respondent odmítá pravdivost tvrzení, které bylo převzato z neoznačeného zdroje. Př.: redaktor: "Prý si necháváte říkat guru.", respondent: "To jste slyšel kde? O ničem takovém nevím."
Neklasifikováno	utajený zdroj informací	neklasifikováno	"Zdroj, který si nepřál být jmenován..."; "z dobře informovaných zdrojů, jejichž výpovědi má ČT k dispozici..."

Poznámka: přesnost v procentech je pouze pomocnou statistickou veličinou, sloužící k základnímu srovnání pořadů a TV.

Zpracoval Media Tenor, spol. s r. o.
Vedoucí projektu: Mgr. Štěpán Sedláček
Spolupracovala: Mgr. Markéta Schwarzová

stepan.sedlacek@mediatenor.cz

<http://www.mediatenor.cz>

tel. +420 596 126 126

Nádražní 923/118

702 00 Ostrava

Česká republika

Tento dokument obsahuje všechna podstatná zjištění výzkumu.
Pokud však některou informaci postrádáte, připravíme Vám ji na požádání.
Budeme rádi za jakékoliv další náměty.